

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

2. søndag i påsketiden - 16. april 2023

Prekentekest: Joh 21,1–14

Lesetekst I: Jes 43,10–13 eller Apg 1,1–5

Lesetekst II: 1 Kor 15,12–21

Det tredje møtet

Dagen

Mange er bortreist i påskeuken, og derfor har denne søndagen en del steder kommet til å fungere som den viktigste påskemarkeringen. En trenger ikke å endre på tekstene av den grunn; de fokuserer tydelig på oppstandelsen og påskebudskapet.

Lesetekstene

Avsnittet fra Jesaja 43 handler om Guds storhet og makt. Særlig avslutningen gir god mening med referanse til påskebudskapet: «Ingen river ut av min hånd; det jeg gjør, kan ingen gjøre ugjort.» De profeten taler til, er kalt til å være vitner (hebraisk *ʿêd*, gresk *mártys*) om dette; de har altså opplevd noe som gjør budskapet om Guds urokkelige makt troverdig.

Tekstrekken opererer denne dagen også med en alternativ lesetekst, nemlig innledningen til Apostelgjerningene. Her fortelles det om førtidagersperioden mellom oppstandelse og himmelfart, hvor Jesus stod fram som levende gjennom mange tegn (*tekmērion*) og lovet disiplene Den hellige ånd. Vi bes altså om å velge én av disse tekstene, men de gir også god mening når de settes sammen og leses i lys av hverandre.

Epistelteksten er fra oppstandelseskapitlet, 1 Korinterbrev 15. Dette er den bibelske kjernetekst om oppstandelsens betydning: «Er ikke Kristus stått opp, da er vårt budskap tomt.» Ordet som er oversatt «tomt», er *kenós*. Det kan bety tom i konkret betydning, men kan også bety forgjeves (2 Kor 6,1; Gal 2,2). Jesu fysiske oppstandelse er altså det ene punktet som gjør den kristne tro meningsfull og virkelighetsnær; er Kristus ikke stått opp, er, som Paulus også skriver, troen *mátaios*, meningsløs. Det er det verdt å reflektere over på mer enn én måte. Den kristne tro er forankret i oppstandelsesvitnenes troverdighet. Samtidig er meningen med det hele knyttet til én bestemt begivenhet i tid og rom, som gjør Gud konkret nærværende for oss. Den kristne tro er ikke spekulasjon; den er festet i det som skjedde.

Prekenteeksten

Da gir det jo god mening at prekenteeksten er en av oppstandelsesfortellingene. Det kan se ut som Johannesevangeliet avsluttes med kapittel 20 med fortellingene om møtene med den oppstandne på oppstandelsesdagen og søndagen etter. Men så får vi et ekstranummer i form av et møte med den oppstandne i Galilea, hvor også Matteus forteller at Jesus ville treffe de elleve. Hos Johannes ser det ut som dette møtet kommer litt brått på. Han forteller ikke hvorfor disiplene har dratt til Galilea og har begynt som fiskere igjen, og når de ser Jesus på stranden etter en lang natts forgjeves fiske, blir de forundret. Gjenkjennelsen kommer når de på Jesu oppfordring kaster garnet en gang til og det blir fullt av fisk; ifølge Lukas 5 hadde de opplevd noe lignende en gang før.

Utover det er det mest bemerkelsesverdige ved denne teksten at det er svært lite bemerkelsesverdig ved den. Fiskerne drar fangsten i land, og han som står på stranden, inviterer dem på frokost. Mange har forsøkt å finne en dypere mening i tallet på fisk, men 153 er ikke et entydig symbol på noe som helst. Kanskje noen rett og slett talte fiskene og husket tallet siden fangsten både var større enn vanlig og var blitt til på en uvanlig måte. Det er heller ingen ting uvanlig med et måltid med brød og fisk, selv om referansen til Joh 6 åpenbart ligger mellom linjene her. Jesus som vert ved måltidet er jo også et motiv som spiller på et rikt register av assosiasjoner. Men hovedvekten i fortellingen ligger på det enkle og konkrete, slik også den avsluttende oppsummering understreker: Dette var tredje gangen. Så har teksten en fortsettelse i form av samtalen mellom Jesus og Peter, men det er prekenteekst på denne søndagen etter andre rekke, så den kan vi la ligge i år.

Til prekenen

Tekstene gjør det nærliggende å fokusere på oppstandelsens faktisitet. Dette skjedde, og det vet vi, for vi har troverdige vitner om det. Også vi har våre gudsopplevelser, og vi kan gjerne også vitne om dem. Men det som skjedde påskedag og øyenvitnenes beretninger om dette og de påfølgende møter med den oppstandne, har en betydning som langt overgår våre religiøse erfaringer. Det som her skjedde, avdekker på helt avgjørende måte hvordan virkeligheten er skrudd sammen. Døden er beseiret, for heller ikke den kan rive noen ut av Guds hånd.

Det gir livet en urokkelig håpsdimensjon. Døden er ingen avslutning; den er overgangen til fellesskap med Gud og medmennesker på en ny måte. For han som reiste Jesus opp fra de døde er allerede til stede i våre liv (Rom 6,4-6), og han vil også være der ved vår død (Rom 14,8). Samtidig gir dette livet et alvor det ellers ikke har, for når døden ikke er en avslutning, blir byrden av det vi har gjort eller ikke gjort med oss aldri borte. Hvis vi da ikke får anse den som inkludert i det gjeldsbrev Jesus slettet da han naglet det til korset (Gal 2,14).

Etter første tekstrekke ligger tekstene for påskedag og første søndag i påsketiden svært nær hverandre; understrekningen av oppstandelsens enkle faktisitet er felles. Preker samme person for samme menighet de to dagene, må jo prekenene vinkles litt ulikt. Men der det ikke er slik, kan vi godt unne oss en påskedag til.

Knut Alfsvåg

Professor i systematisk teologi ved VID/MHS

knut.alfsvag@vid.no